

t volna
tem is
b Pe-

lig én
l, meg
, hogy
á még
nak a

agyon
szólt:
amit
talást
en, ha
ez a

m. —
asóim
titek:
zt hi-
an. —
okry
a, aki
ot. —
eria.
leget,
k. —
mmal
jövö

enck-
frt.,
frt.,

nap-

ada-
i.

pület.

KIS LAP

KATONÁSDI. (Lásd a 294. lapon.)

AZ ODON HÁZ GYERMEKEI.

— Elbeszélés. —

(Vége.)

ELE ment az öreg orvos is, mert hát vigyázni kellett, nehogy a beteg annyit beszéljen, hogy megárt neki. De Lenczi csakugyan sokkal jobban volt, és sápadt arczán szinte látszott a nyugodt eltökélés, hogy most már végkép és teljesen rendbe hozza a dolgát. A bácsi nyájasan lépett be hozzá és így szólt:

— Mit kívánsz, kedves fiam? Szólj bátran! Amit tehetek, szívesen megteszek.

— Magamnak a bácsi bocsánatát kérem, mert igen nagyot hibáztam... azután azt akarom kérni, hogy ha még nem késő, háritson el másokról egy nagy veszedelmet.

— Nem értek én ebből semmit.

— Mindjárt elmondok mindent.

És aztán hiven, őszintén el is mondotta kezdettől fogva. Elmondta, hogy oktalan, hivalkodó nagyzásból miként keveredett rosz társaságba, miként csinált adósságot és miként kötött nagy barátságot Léczfalvy kapitánnyal. Tapasztalatlan eszével roppant nagyra volt vele, hogy ilyen jeles és gazdag uri ember őt barátjának fogadja és nem akarta elhinni, ám-bár maga is tudta, hogy ez az ember rosz útra viszi. Aztán lassanként mindig több gyanus jelt látott, s végre egy titkon meg volt győződve, hogy ez a Léczfalvy nem más, mint egy furfangos betörő: ő rabolta ki a Kőváry gróf kastélyát s az ott rabolt kincset ásta el akkor az erdőben, mikor egyszer Lenczi megleste.

De már erre fölugrott Darvas Boldizsár ur is, az öreg orvos is.

— Micsoda? Te tudod, hol van elásva a rablott kincs?

— Tudom. Ott van az erdőcskében... a gyalog ösvénytől jobbra, ahol az a három nagy bükkfa áll, a középsőnek a tövében...

— Ismerem azt a helyet, szólt az orvos. Sokszor jártam ott. De hisz akkor rögtön sietni kell oda... talán még nem vitték el a gonosztevők...

— Menjen, orvos ur és intézkedjék! szólt Darvas úr.

Az orvos sietett is, Darvas ur pedig szelid szemrehányással mondá:

— De ha ezt tudad, Lenczi fiam, mért nem szóltál rögtön?

— Nem mertem, mert az a gonosztevő fenyegetett, hogy elárulja az én haszontalan tetteimet. Igyekeztem elhittetni magammal, hogy nem igaz az, amit pedig jól sejtettem. Reméltem, hogy ha mégis igaz, a gonosz ember majd odább áll a zsákmányával s én megszabadulok. De csakhamar láttam, hogy még tervez valamit, még pedig a vörösvári kastély kirablását. Tegnap győződtem meg róla, hogy a terve ez; pedig ebben akaratom nélkül én segitettem, mert én vezettem be oda. Mikor láttam, milyen veszedelem fenyegeti Bokrosékat, megrémültem. Éreztem, hogy ebben a sok gonoszságban én is bűnös vagyok és csak azzal tehetem jóvá, ha megakadályozom az újabb gonosztettet. Ezt el is tökéltam, de ügyetlen voltam, elárultam magamat, azt pedig nem vettem észre, hogy Léczfalvy kitalálta, mit gondolok. Mindenféle

ürüggyel magánál tartott késő estig, aztán sétára csalt az erdőbe, én pedig mentem vele, mert úgy gondoltam, hogy amig vele vagyok, addig nem követi el a rablást. Remélem is, hogy még nem beszélek későn.

Lenczi, mikor ezt mondta, persze nem sejtette, hogy amitől félt, az már megtörtént. Tehát folytatta:

— Sokáig jártunk-keltünk az erdőben s végre megelégettem; azt mondtam, hogy én már haza megyek. Erre Léczfalvy egyszerre abba hagyta a szenteskedést, megragadott és így szólt: »Haza? Csakhogy te nem haza akarsz menni, hanem a vörösvári kastélyba és ott föl akarod lármázni az embereket. De már ebből semmi sem lesz, barátocskám. Ilyen együgyű ficzkó nem fogja elrontani az én terveimet!« Főlháborodtam és megfelekeztem minden okosságról; azt feleltem, hogy igenis el fogom rontani a gonosz terveit, mert most már tudom, hogy kicsoda, micsoda, és ha könnyelmű, hetvenkedő voltam is eddig, de rabló pajtása nem leszek. Nagy erőfeszítéssel kiszabadítottam magamat a kezeiből és futni kezdtem, de csak néhány lépést futhattam. Mert mihamar utolért és vasbottal, melyet mindig magával hord, roppant csapást mért a fejemre. Össze rogytam s egy időre elvesztettem eszméletemet. Mikor eszmélni kezdtem, a gonosz ember még mindig ott volt mellettem s hallottam, amint fogai között mormogja: »Nem mozdul... úgy gondolom, nem is fog soha többé megmozdulni, ettől nem kell többé félnem.« Nagy kinomban is eszembe jutott, hogy nem szabad elárulnom, hogy

élek. Mozdulatlan maradtam és hallottam, amint távozik. Azután jöttek mások... megmentettek... És remélem, még nem lesz késő figyelmeztetni a vörösváriakat.

Darvas ur persze ugyancsak izgatottan hallgatta mindezt, de aztán megnyugtatólag mondá:

— Ne aggódjál! Ha eddig nem történt baj, most már nem fog történni. Mindjárt intézkedem, hogy a vörösváriak megtudják, mi készült ellenük. De különben ezt a furfangos rabló-gyilkost is rögtön kézre kerítjük, mert bizonyosan itt van még; azt hiszi, hogy téged megölt, nem árulhattad el.

Ezzel Darvas ur kiment, hogy utána járjon a dolognak, de a tornáczon éppen nagy hévvel törtettek be Marcsi és Jani. Alighogy meglátták atyjokat, hozzá siettek és kezdték elbeszélni, mi minden történt. És Darvas ur megtudta, hogy amitől Lenczi félt, az már csakugyan megesezt, az ő kedves Léczfalvy barátja kirabolta a vörösvári kastélyt. Csakhogy már el is van fogva a czinkosával együtt.

— No, így hát mégis rendben van már minden, szólt Darvas ur.

— Nem egészen, kedves apa, felelé Marcsi. Mert az a gonosztevő abban bizik, hogy nem lehet rá bizonyítani semmit, azt pedig senki sem tudja, hol a kincs.

— Csakhogy ebben csalódik, mert én tudom.

Ezt Piroska mondta, ki éjjeli fáradalmaiból megpihenve, épen ekkor jött elő. Nagyt bámultak reá.

— Mit? Te tudod? kérdé az apa csodálkozva. Talán te még jobb pajtáságban voltál Léczfalvyval, mint Lenczi?

— Oh nem! mondá nevetve. De az éjjel láttam valamit. . . kezdtem is elmondani Janinak; ő nevetett rajta; azt mondta, csak félelmemben álmodtam valami furcsát. Pedig most már bizonyos: jól láttam, meg is tudom mutatni, hol van a vörösvári kincs elásva.

Most aztán Piroska beszélte el egész éjjeli kalandját. S mikor elmondta, atyja örvendve kiáltott fel:

— Persze hogy jól láttad. Semmi kétség, ott ásták el a rablók a kincset. Rögtön hivatom a bírót, jegyzőt, csendőröket, megyünk oda és kiássuk.

Félóra mulva már egész nagy csapat indult az erdőcske felé. Találkoztak egy másik csapattal, melyet az öreg orvos vezetett, ki diadalmasan kiáltá:

— Megtaláltuk a Kőváry gróf kincseit. Visszük neki haza.

— Mi pedig mindjárt kiássuk a vörösvári kincset, felelé Darvas.

Az öreg orvos erről az esetről még nem tudott semmit és félig nevetett, mert az a régi kisértet-história jutott eszébe. Talán bizony végre az öreg Darvas Boldizsár ur is elhitte ezt a mesét? De a magyarázgatásra egyikök sem ért rá, kiki sietett a maga útjára. Darvasék mihamar ott voltak az ódon vadász-laknál s Piroska egyenesen a nagy fa-rakáshoz vezette őket.

— Itt. . . a második ablakkal szemközt kell lennie, mondá.

A föld kissé le volt ott taposva, ez is bizonyította, hogy ott csakugyan nem rég álltak-jártak emberek.

Gyorsan szét hányták a farakást és ekkor elötünt a friss földhányás.

— Itt van! Itt van! kiálták mind.

Szaporán hozzá láttak az ásáshoz. Nem is telt bele sok idő, már kemény tárgyba ütközött az ásó. Vigyázva kaparták szét a földet s ott találták a nagy zsákot, tele a vörösvári drága arany és ezüst kincsekkel. Megtalálták, amit kerestek, nem sejtve, hogy pár percz mulva mit fognak még találni.

Az egyik munkás leugrott a verembe, hogy kiemelje a kincses zsákot. Miután kiemelte, ásóját erősen a verem fenekébe nyomta, hogy rá támaszkodva, kapaszkodják ki. De az ásó megint valami keménybe ütközött, szinte csattant.

— Itt van még valami! mondák mind. A rablók talán még mélyebbre is elástak valamit.

Rögtön munkához fogtak ismét. Nem tartott sokáig, már látták, mi van ott: egy jókora láda, mely erős vas pántokkal volt körülfogva, de a deszkája már egészen korhadt volt.

— Azt nem a rablók tették ide, ez nagyon rég lehet itt; mondák.

Meglehetősen bajjal járt, míg kiemelték, mert attól kellett tartani, hogy szét-esik. Amint aztán kiemelték, könnyen szétbontották. És ekkor egy másik, egészen vasból készült ládat találtak, a tetején pedig egy kis bőr táskát. A bőr táskából egy elsárgult, de még egészen ép papíroslap került elő, melyen írva volt valami. És a mikor elolvasták, akkor ámultak csak nagyot, s kivált Darvas Boldizsár ur és gyermekei azt hitték, hogy álmodnak. Mert az írás, régies módu, sok latin szóval kevert írásból a mostani nyelvre fordítva így szólt:

»Én alólírott ez írással bizonyítottam, hogy a kincsek, pénzek és értékes holmik, melyek e vas ládában vannak, az én kegyelmes és jó uramnak, nemes és vitéz Darvas Kelemen urnak a kincsei. Mivel hogy ránk ütött az ellenség, én mint uramnak hű szolgálja, ide elrejtettem e kincseket és ha ebben a veszedelmes háborus időben elérne a halál, mielőtt a rám bízott kincset uramnak vissza adhatnám, tudja meg e levélből az, a ki rá talál, hogy e kincs nem illet senkit mást, mint nemes és vitéz Darvas Kelemen urat, vagy ha ő is a háboruság áldozata lenne, hát mindenkor a legöregebbik fiát a nemes családnak. Irtam a vörösvári kastélyban 1683. augusztus 16-án. Nemes Tarkövi András, várnagy.«

Egymásra bámultak mindannyian, mikor ezt elolvasták és megértették. Mindnyájan ismerték a mesét a kincsszórvó szellemről, — ime tehát mégis volt annak oka, hogy ezt beszélték. A kísértet persze mese volt, de az elásott kincs az való igaz.

Darvas Boldizsár ur, Pirooska, Marcsi, Jani és Dani szinte meredten álltak ott. Vajjon csakugyan kincs van-e abban a vas ládában? Az öreg bíró szólalt meg először, ekképen:

— Ami ebben az írásban áll, az nagyon világos. Ez a kincses láda Darvas Boldizsár uré, ő most a Darvas család legöregebb tagja. Haza viszi, másnak semmi köze hozzá. Mi pedig haza visszük a Bokros urék szerencsésen megtalált holmiját és így minden rendben van.

Ha nem mondom is, akárki elképzelheti, hogy Darvas ur és gyermekei ugyancsak nagy izgatottságban voltak,

míg a vasládával haza értek és azt otthon felbontották. Nem is könnyen ment a felbontás, mert hatalmas erős vasláda volt. De végre mégis csak fölfeszítették. S amit láttak, attól szinte káprázott a szemök. Tele volt a vas láda a legdrágább kincsekkel, a minőket csak régen gyűjtöttek a hatalmas nagy urak. Nagy ezüst edények tele voltak tömve aranyokkal; gyöngyök, gyémántok és mindenféle drágaságok szüntig töltötték meg a ládát.

Darvas Boldizsár ur szinte remegve mondá:

— Ez roppant kincs... ez fölért óriási uradalmakkal... dussgazdagok vagyunk. Helyre fogom állítani családjunk régi fényét.

Ennek pedig az első kezdete az volt, hogy mindjárt másnap megvette Bokros urtól a vörösvári ősi kastélyt és uradalmat. Mert a rablásról azonnal táviratilag értesítették Bokros urat és nejét, kik rögtön haza tértek. Megnyugodhattak volna ugyan, mert mire megjöttek, már nem volt semmi baj, a sok drága arany és ezüst holmi hiány nélkül vissza került; de Bokrosné asszony nem tudott bele nyugodni.

— Én itt nem maradok egy napig sem... nem is jövök soha többé még erre a tájékre sem... hiszen egyszer még meg is ölhetnek!

Jósi is váltig beszélte, hogy ő sem akar ilyen veszedelmes helyen maradni, mert ki tudja, mi történt volna vele, ha akkor éjjel nem alszik szépen csöndesen a Marcsi ágyában. Bokros ur tehát elhatározta, hogy eladja a kastélyt és jószágot és vissza költözik Budapestre. Darvas ur

pedig azonnal kijelentette, hogy megveszi a vörösvári uradalmat, az ő ősei birtokát és beköltözik oda, a hol családja több száz esztendőn át élt. Csak kis részét kellett eladni a megtalált ősi kincsnek s elég pénze lett.

Néhány nap mulva Bokrosék már elköltöztek, Darvas Boldizsár ur pedig beköltözött ősei kastélyába, ahol aztán bőségben, elégedetten élt gyermekeivel, megosztva gazdagságát Lenczivel és ennek atyjával is.

— Akaratlanul ugyan, de Lenczinek is része van benne, hogy ilyen szerencsésre fordult a dolgunk, mondá Darvas ur. De igazában Piroska nemes szívének köszönhetünk mindent.

— Nekem apácska? Már ugyan miért?

— Mert a Gondviselés téged választott ki eszközüül, téged és azt a szegény boldogtalan asszonyt, ki egykor gonoszul elhagyta férjét és gyermekét Lenczit, de bünbánólag ide jött, hogy halála előtt még lássa a fiát. És te, mikor az ismeretlen szenvedőt láttad, megszántad, segíteni akartál rajta, és éjnek idején oda mentél hozzá, így jutottál a titok nyomára és jótettedért nagy jutalom ért mindnyájunkat.

Azóta vig és boldog élet folyik a pompás vörösvári kastélyban. Az ócska vadász-lak helyén csinos erdei lakot építettek, a kincs helyén pedig emlékoszlopot emeltek, s Piroska és testvérei Lenczivel együtt gyakran mulatnak ott. És még évek multával is gyakran elmesélgették egymás közt ezt az egész történetet.

KATONÁSDI.

(Képpel a czimlapon)

RRRUM, drrrum! Rrrum, drrrum! Egy-kettő! Egy-kettő! Állj!

Jelesül dobolt a dobos, jelesül lépett a vitéz katonaság és jelesül osztogatta a parancsot a hadvezérnek termett kapitány. Hogy nagy hadvezér lesz, anynyi mint bizonyos. Akkor aztán valamikével nagyobb lesz a serege is.

De hát most szükségből ennyi is elég, mert mégis van három darab legénység. Benczi váltig tagadja ugyan, hogy a másik kettő is olyan legény volna, mint ő; de mégis csak bele keil nyugodnia, hogy együtt álljanak a sorban. Mert az már csak bizonyos, hogy dobosra szükség van: mert hogy lehetne dobzó nélkül jól katonáskodni? Mariska pedig pompásan tud dobolni! Akármelyik vén dobos tanulhatna tőle. Mariskának tehát jussa van, hogy ott álljon a glédában. A kicsike Nellike pedig, ha nem veszik be, akkora sivalkodást visz véghez, hogy elront minden játékot; jobb tehát neki is bot-puskát adni a kezébe. És nem is zavarja a mulatságot, mert nagyon iparkodik és pontosan teljesíti a vitéz kapitány urnak, Elemérnek a parancsait.

Sőt talán, mi tagadás benne, még sokkal jobban teljesíti, mint a nagy Benczi, aki hatalmas puska-bottal áll a közepén. Tudni persze jobban tudja Benczi, s akár tisztelegni, akár czélozni vagy szuronyszegezve rohanni ha kell, nincs ő ellene a kapitánynak panasza. De van ám neki a kapitány ellen.

Vagy inkább nem a kapitány ellen van Benczinek panasza. Más valami bántja. Meg is szólal végre:

— No, most már én leszek a kapitány. Te már eleget parancsoltál, most te légy a közlegény.

Mariska és Nellike tiltakoztak és azt akarták, hogy Elemér maradjon meg kapi-

tányra
pedig

menjen

A

hiba. E

miről.

csolás

gal ser

ő veze

aki ezt

szemes

gyorsa

Elhez

A

roszul

is kedv

Benczi

vezette

roszul

Benczi

szólt:

hozzá,

roszka

tést, le

U

S azut

azt néz

irigyke

A

V AN

b

nári ma

gyon sz

mit do

madárk

vagy a

sze, ho

madará

morzsa

neki, re

tott kal

volt, a l

táynak. De Benczi nem tágitott, Elemér pedig szívesen cserélt.

— En nem bánom, mondá, csak jól menjen a játék.

Az ám, csakhogy itt volt mindjárt a hiba. Benczi teljesen megfélekezett valamiről. Azt hitte, hogy a vezetés, parancsolás csupa multság és semmi fáradsággal sem jár. De mikor rá került a sor, hogy ő vezesse a játékot, azt vette észre, hogy aki ezt akarja végezni, annak ügyesnek, szemesnek kell lenni, gondolkoznia kell, gyorsan kitalálni, mi volna a legjobb. Ehhez pedig Benczi nem értett.

Alig vette át a kapitányságot, már rosszul ment a játék, Mariska is, Nellike is kedvetlenül odább akartak állani, mert Benczi, a kapitány, egy csúf pocsolyába vezette be őket. A vigan kezdett játék rosszul kezdett végződni. De szerencsére Benczi nem volt makaes fiu s hirtelen így szólt:

— Nem jól van... nem értek én hozzá, inkább leszek jó közlegény, mint rossz kapitány! Elemér jobban érti a vezétést, legyen megint ő a vezér.

Ugy lett és megint vigan mulattak. S azután más játéokban is mindig csak azt nézték, ki mit tud legjobban s nem irigykedtek a játéokban egymásra.

AZ ELTÜNT KANÁRI.

— Levél Forgó bácsihoz. —

VAN NÉKEM egy Margit nevű kedves barátnóm. Annak volt egy kis kanári madara, szelid kis teremtes, aki nagyon szerette az ő kis gazdáját. Ha valamit dolgozott Margitka, oda rebhent a madárka és csőrével csipegette munkáját, vagy a kötő-pamut szálát huzogatta. Persze, hogy Margit is szerette nagyon az ő madarát. Sohasem mulasztotta el, hogy morzsa czukrot vagy egy piskótát nyújtson neki, reggelenként pedig édes kávéba mártott kalács-bélét. Ha Margit az iskolában volt, a kis kanári nem dalolt; busan csüg-

gette fejcskékjét. Mikor pedig a gazdája haza jött, a kis madár vidáman énekelt s ugrált alá-fel szép kis kalitjában. Nyilvánvalóképen örült, hogy Margitkát viszont láthatja.

Egy alkalommal, hogy Margitka ismét megjött az iskolából, szokása szerint elővette munkáját, leült asztalkája mellé és dolgozott. Munka közben nagyon megszokta most már, hogy kanárija körülötte forgolódjon. Annál feltünőbb volt előtte, mért nem jelentkezik a kicsi sárga. De csak tovább dolgozott. Munkája alatt föl-tette magában: ha előbukkan a madárka, bizony megleckézteti. Lesz mit hallani annak a kis csavargónak, csak győzze hallgatni! Már türelmetlenkedett is, de azért szorgalmasan fölkeresett minden zugot, hivta-hivogatta mindenféleképen — de hiába! — a kis kanári csak nem akart szemre jönni.

Sok keresés után végre Margitka még egyszer a kalithoz ment, nincs-e benne talán? Biz' üres volt az is. Könnyezve tért vissza munkájához, hogy össze tegye, mert kedve nem volt hozzá. Hogy ne? — mikor kedvencz madaráról azt hitte, elveszett.

S ime egyszerre mit látott?... a széken, a hol előbb ült, halva feküdt a kis kanári.

Nem irhatom le azt a keserves fáj-dalmat, mit Margitka ekkor érzett. Fáj-dalmát növelte még az is, hogy a saját hibájának — a szelességnek — lett áldozata a kedves kis madár.

Nem vette észre ugyanis, hogy kanárija már ott várja munkája mellett. Nem figyelt oda, hirtelen ráült a kis madárra, s bizony agyon nyomta.

Margitka azóta szinte vigasztalhatlan: de legalább igyekezik rajta, hogy hibáját levesse.

VÁMOSSY OLGA.

TAVASZ ÖRÖME.

Mi a legszebb? A tavasz, vagy a nyár? Vagy talán az őszi? Avagy éppen talán a tél? kérde a mama. Nem tudom, Elek tudott volna-e hamarosan felelni rá; de Jolánka és Lottika mindjárt készek voltak a felelettel:

AH

— Nincs szebb a tavasznál! Oh mily kedves, milyen jó! Fű kizöldül, madár dalol, meleg nap süt az égboltról, virágtól nem látszik a fa, mézét a méh mohón szívja! Minden örül, minden vigad, mindenütt új élet fakad.

— No jól van, hát legyen igazatok, szólta Elek. De akkor ne üljetekek itt az unalmas bábuzásnál, hanem menjünk a kertbe; oly gyönyörűen virágszag a fák, olyan szép minden, hogy öröm ott sétálni.

Mentek is dalolva, ugrándozva s a madarak fönt a fákon nem voltak vigabbak, mint ők lent a pázsiton. Téptek virágot, fontak koszorút s az öreg kertész adott nekik egy tulterhelt fáról levágott, végig virágos ágat is.

U

— Most akár tündérkirályné is lehetnék! szólt Jolánka, kezében a virágos ággal.

Nagy jókedvökben Elek és Lottika egy kerti saraglyán vállukra emelték a tündérkirálynét.

— Beviszszük a mamának a tavasz tündéréit.

A mama mosolyogva örült az ő nagy örömükön, de nem akarta egészen elhinni, mikor Jolánka mondá:

— Ugy volna jó, ha mindig tavasz volna, ugy-e mamácska? Ez a legszebb, ez a legkedvesebb.

— Szép és kedves kétségkívül, de megjárna, ha teljesülne kívánságod. A tavasz csak a szép kezdet, biztató ígéret;

s ér-e valamit az ígéret, melyet nem váltanak be? Minden évszaknak megvan a maga jó tulajdonsága s a kedves tavaszra következik az érlelő nyár, aztán a bő gyümölcsöt nyújtó ősz, míg a tél meghozza a pihenést a nehéz munka után s örülni enged, ha jól teltek le az előző évszakok. Igyekeztek, hogy majd a ti életetek is ugy teljék le, hogy késő télen örömmel gondoljatok a régmúlt tavaszra; mert mint az év négy szaka, olyan az ember élete: virágot, jó kedvet hoz a gyermekkor tavasza, munkát az érett kor nyara s munkája gyümölcsét összegyűjti a hajló kor ősze, hogy nyugalmat és örömet adhasson az aggkor tele!

VÁGYÓDÁS.

UTBAN vagyok, utban! —
Alig voltam otthon,
Ismét tova röpit
Az a sebes mozdony.

Kupé ablakából
Nézek vissza, vissza —
Amint a távolság
Falumat fölissza.

*Az én drágalátos
Szülő falucskámat,
Benne egy házacskát
S abban szobácskámat.*

*Szobácskában fűből
Font öblös kosárkát,
Abban pedig egy szál
Arany virágocskát. —*

*Szakadó füst felhő
Neked oda súgom,
Hogy az az én édes
Kedves Miczi hugom.*

A GIDA BOSZUJA.

— Valóságos história 4 képpel. —

AGY hangon ütött a fali óra egyet, kettőt, aztán mindig tovább egészen hétig. Az ágyban pedig nagyot nyújtózott Gábor, még nagyobbait és félálomban dörmögé:

— Mekkora lármát csap az az ostoba óra... mintha legalább is tíz óra volna... pedig még hat óra sem lehet... még szundikálok egy kicsit.

Befordult a falhoz és szerencsésen el is aludt. A jó öreg óra nem tehetett róla, ő megtette a kötelességét, ugyancsak hangosan elverte a hetet, amikor még a legálmosabb táskája is fölkel az ágyból. Ki tehet róla, ha Gábor úgy alszik, mint valami murmutér?

— Hiába szólnék bár akkorát is, mint a nagyharang, ha nem akarám hallgatni, gondolá a jó öreg óra. Bizonyosan jól hallotta, de lusta. Szeretném, ha folyton szólhatnék, míg csak ki nem verem az ágyból. De hát most nem szólhatok, míg a nyolcz órát el nem kell ütönm.

Gábor urfi tehát aludt tovább, és talán délig is aludt volna, ha be nem jön Fruzsinka, aki mindjárt látta, hányadán van a dolog. Nem is czeremóniázott sokat, hanem ugyancsak megrázta a lustálkodót:

— Gábris, kelj föl! Tudod-e hány az óra?

Gábor urfi úgy félig-meddig fölpillantott és álmosan dörmögte:

— Hagyj aludnom, még nagyon korán van.

— Az ám, nagyon korán, nyolczra jár az idő, elkéssel az iskolából és büntetést kapsz.

De már erre mégis fölébredt Gábor és kiugrott az ágyból.

— Olyan későn volna? Csakugyan! Ez a bolondosvén óra másképp mutat és másképp üt... Az imént csak hatot ütött.

A jó öreg óra haragosan ketyegett. Hogy ő rosszul ütött volna! Mikor ő olyan hűségesen jelenti az időt mindenkinek, aki hallgatni akar reá! De hát nem szólhatott, míg el nem érkezett az ideje, hogy nyolczat üssön.

Gábor azonban nem törődött többé az órával, elég volt tudnia, hogy máris elkésett. Nyakra-főre öltözködött, aztán sietett az ebédlőbe, hol a reggelije már el volt készítve. Mohón nyelte, mialatt ijedezve mondá:

— Jaj.... még a könyveimet is össze kell keresnem.... nem is tudom, merre vannak.... Fruzsinka, nézz csak ki a tornácra.... az este ott olvastam a földrajzi könyvemből.... bizonyosan ott hagytam.... a nyelvtan meg a vendég-

...RÖGTÖN INDULT.

szobá
csapta

össze

ugyan

zsinka

gyoga

a reg

szedve

futva

Épen

belépe

mikor

padba

tása,

aki ne

—

hitten

gint

kapsz

miatt.

—

Nem

elkésn

Ruc

hitte

mint h

legjobb

hánysz

jó pajt

el. Enn

bor és

a padl

volt a

ban ő

tanult,

hogy

aztán I

Mert

szobában lesz, úgy emlékszem hogy ott csaptam le. . . .

Fruzsinka, a jó testvér, szerencsésen össze szedte a könyveket. Egyik sem volt ugyan ott, ahol Gábor mondta, de Fruzsinka már tudta, hol szokta uröcsse elhagyogatni a könyveit. Mire Gábor elkészült a reggelivel, minden holmija össze volt szedve. Gábor fölkerekedett és inkább futva mint lépegetve sietett iskolába. Épen csakhogy idején oda ért. Már épen

belépett a tanár, mikor ő leült a padba kedves pajtása, Rudi mellé, aki nevetve súgta:

— No, már azt hittem, hogy megint büntetést kapsz az elkésés miatt.

— Oh persze! Nem szoktam én elkésni.

Rudi nem igen hitte el, mert ő, mint hű szomszéd, legjobban tudta, hányszor késett el jó pajtása. De sebj! — most nem késett el. Ennek Rudi nagyon örült. Mert Gábor és Rudi nemcsak szomszédok voltak a padban, hanem jó pajtások is. Gábor volt a fiatalabbik, de azért ott az iskolában ő volt az első, mert könnyen és jól tanult, amikor akart. Csak az volt a baj, hogy nem mindig akart. Ebben pedig aztán Rudi nagyon hűségesen segített neki. Mert Rudi olyanformán gondolkozott,

hogy nincs a világon kellemetlenebb időtöltés a tanulásnál; tehát amennyire csak lehetett, kerülte is és egy dologról, az már bizonyos, híres volt az iskolában: arról, hogy soha sem tudta a leczkáját.

De ha kint voltak az utcán, mezőn, akkor aztán Rudi volt a vezér. Ő volt a legerősebb, ő találta ki a legpajkosabb játékokat, ő tudott legjobban birkózni, futni, ugrani, labdát dobni és ha követ kapott fel kutyára, macskára, madárra,

ritkán hibázta el. Menekült is előle minden szárnyas és minden négylábujószág a szomszédságban.

Most, hogy Gábor szerencsésen elfoglalta helyét a padban, Rudi mindjárt nagy újságot mondott.

— Találtam valami nagyon jó mulatságot, monda súgva.

— No, mi az?

— Emlékszel

arra a tejáros asszonyra, akinek ott a sarkon van a boltja?

— Hogy ne? Sokszor voltam nála.

— Nos, hát annak van most egy pompás kecskéje.

— És mire való az neki?

— Nem tudom. De nekünk nagyon jó mulatságunk lehet vele.

— Ugyan micsoda? Mit csinálhatunk egy olyan haszontalan kecskével?

. . . SIPKÁJÁVAL INGERKEDVE.

Rudi nem magyarázhatta tovább, mert a tanár szigoruan odaszólt:

— Micsoda sugdosás az ott? Csönd legyen!

Nem lehetett tovább tanakodni a kecskéről, de Gábor alig várta, hogy kijussanak az iskolából, mert bizonyos volt benne, hogy Rudi valami jó mulatságot talált ki. Nem is csalódott. Mikor nagy sokára vége lett a leczkének és haza felé indultak, Gábor rögtön rákezdte:

— No hát beszélj, mit csinálhatnánk azzal a kecskével? Lovagolni csak nem fogunk rajta?

— Azt bizony nem mert meg nem birna. De befoghatjuk a taligába, hordhat nekünk követ, földet a várépítéshez és azután is használhatjuk a játékban.

— Az igaz! Majd hordja a zsákmányt, vagy a hadi szereket... Ez pompás gondolat! Majd meglepjük ezzel is a fiúkat.

Rudi és Gábor tudniillik épen nagy munkában voltak, hogy hatalmas várkastélyt építsenek amott a kertek alatt. Ha majd készen lesz, össze hívják pajtásaikat s nagy vár-ostromot fognak játszani. Egyik fél lesz a magyar, a másik a török. Ennél a játéknál majd jó hasznát vehetik a tejes asszony gidájának. Találnak neki mindenféle szerepet, annál mulatságosabb lesz a játék. Most pedig, amíg a vár építése tart, nagyon jó hasznát vehetik kö-

vek hordására, mert azt bizony kissé unalmas ugy kézben össze hordani.

Azt tehát rögtön elhatározták, hogy a kecskét lefoglalják; csak az volt a nehéz kérdés, hogy-mikép jussanak hozzá. Mert a kecske ott legelészett ugyan az udvaron és ki-kisélt az utcára is; de hát nagyon szilaj, ürge jószág volt, mellyel nem lehetett könnyen boldogulni. Azután meg a tejes asszony is nagyon szemes asszony volt, többnyire ott állt az ajtóban és min-

dent látott.

— Legelőször is kötelet kell szereznünk, hogy a kecskét lefűlelhessük, szölt Rudi. Majd aztán kiessük, mikor az asszonymnak sok dolga lesz bent a boltjában s nem látja, mi történik a kecskével.

Kötelet hamar kerítettek s az sem tartott sokáig, hogy veszedelem nélkül ráronthattak a kecskére. Gyanutlanul sétálgatott a gida közel a házhoz, mikor a két

fiu közeledett. Egyszerre csak benne volt a hurok a gida nyakában. Védekezett minden erejéből, de biz az nem használt, mert a póráz Rudi erősen húzta, Gábor pedig megragadta a kecske szarvait. Így aztán hamar birtak vele és elhurczolták várkastélyukba, hogy a játékukban segítségkre legyen.

De a megátalkodott gida semmikép sem akarta megérteni a játékot és semmikép sem volt kedvére, mikor egy hit-

... A SARKON LESKELŐDÖTT.

vány
ták,
kozot
nem
hogy
lózott
falnak
mert
nem
Jobb
kárt
A ve
még
keser
szegé
Ru
bor a
ideig
tottak
nagy
tatta
kecsk
kolás
tak b
majd
lidül
nyug
sába.
gida
megn
vesz
mond
szük
a sza
nak é
ránto

vány kis taliga elé fogták be s azt kívánták, hogy húzza. A kis gida úgy gondolkozott, hogy ő nem ló, nem ökör, még csak nem is szamár, tehát nem az ő dolga, hogy taligát húzzon. Rugdalózott, kapálózott, szökni próbált és neki ment a várfalnak, be is döntötte vagy három helyen, mert hát biz ennek a híres várnak a falai nem nagyon szilárdul voltak össze rákva. Jobban tette volna ugyan, ha nem okoz kárt a falban, mert ezért bizony kikapott.

A verés pedig még inkább elkeserítette a szegény gidát.

Rudi és Gábor azonban jó ideig nem tágitottak, mert nagyon mulattatta őket a kecske toporzékolása és biztak benne, hogy majd megszelidül és bele nyugszik a sorába. De biz' a gida nem akart

megnyugodni, s a fiuk végre bele untak a vesződségbe.

— Nem igen fogjuk hasznát vehetni, mondá Gábor. Nagyon vad jószág. Ereszszük haza.

— Nem bánom, felelé Rudi. Fogd jól a szarvát, mig eloldom a köteleket.

Eloldotta, s a gida, amint szabadnak érezte magát, nagyot ugrott és kiántotta magát a Gábor kezeiből. Nagy

kedve lett volna szarvaival megdöfni a kinzóit; de hát azok ketten voltak, s a gida okosabbnak találta, hogy máskorra hagyja a fizetést.

Rudi és Gábor, mikor megelégték a játékot, szintén haza mentek, mert már ozsonna ideje volt. Már pedig ha az iskolából elkéstek is, de az ozsonnáról soha sem szerettek elkésni.

Még alig lépett be Gábor a házba, már eléje jött az édes anyja.

— No, csak hogy itt vagy végre, mondá. Fogd ezt a kannát... itt a pénz... szaladj a tejboltba és hozz tejet, mert nincs ozsonnára való.

— Jaj, édes anyám... olyan fáradt vagyok... nem mehetne inkább Fruzsinka?

Az már ren-

des szokása volt, hogy szeretett mindent a testvére nyakába tolni. Rendszeren sikerült is, mert Fruzsinka igen jó leányka volt. De most nem sikerült, mert a mama így szólt:

— Fruzsinka nem mehet, neki egyéb sürgetős dolga van, neked pedig most épen séggel semmi dolgod sincs. Különben leginkább magadnak szolgálj vele, mert ha nem lesz tej, nem kapsz kávé ozsonnára.

... FÖLREPÜLT A LEVEGŐBE.

De már erre utnak indult Gábor barátunk. Mert ha másnak nem, de magának nagyon szeretett jót tenni. Fogta tehát a pénzt és kannát és füttyörészve utra kelt.

Amint a sarokra ért, nagyot nevetett. Ott állt a gida és gyanakodva, dacosan nézett reá.

— No giduska, hogy szolgál az egész séged? Nem ártott meg a játék? Nem volna kedved egy kis kergetőzésre?

És a sipkájával ingerkedve csapdosott a kecske felé. Ez mérgesen hátrált eleinte, majd haragosan támadni kezdett. De nem igen boldogult, mert Gábor ügyes és fürge volt. Egy-egy gyors szökkenéssel elugrott a gida elől s még egy nagyot ütött is a kis állat fejére.

— Nem addig van az, gida pajtás, mondá nevetve. Csak úgy játszunk, ahogy neked tetszik.

Mikor pedig megelégette, gyorsan futásnak eredt és eltűnt, ott hagyva az elégedetlen és boszus kecskét.

— Ez nem nagy vitézség, gondolá a kecske. Elfutott előlem, mikor amugy igazán neki akartam rontani. No de majd megvállik, ki nevet utoljára.

Gondolta-é ezt a gida vagy sem, azt egész bizonyossággal nem tudom megmondani. De az bizonyos, hogy ott maradt és várt.

Gábor pedig ment tovább a dolgára és csakhamar megindult vissza felé, kezében a tejes kannával. Most már lassan lépegetett és nagyon vigyázott, hogy ki ne öntse a tejet, mert az ő kára is volna, neki is kevesebb jutna. Arra nem

is gondolt, hogy valami veszedelem érheti, az meg már épen nem jutott az eszébe, hogy a boszura áhítózó gida itt leskelődhetik valahol közel. Pedig itt volt, a sarkon leskelődött, hogy ravasz fufanggal lepje meg ellenségét, aki megkinozta, boszantotta.

Mikor Gábor oda ért, persze látta a gidát s most nem volt kedve ingerkedni vele. De volt ám a kecskének és mindjárt meg is indult Gábor felé, nagyon harcias elszántsággal.

— Hallod-e gida, legyen eszed, most nem bajlódhatom veled! szólt Gábor csitítólággal. Eredj a dolgozdra.

De a gida most azt tartotta legelső dolgának, hogy vissza fizesse a kölcsönt. Neki iramodott Gábornak, aki nem tudott okosabbat tenni, mint futni. Csakhogy a teli kannával nem igen futhatott sebesen, s egyszerre hátulról rettenetes lökést érzett, akkorát, hogy szinte fölrepült a levegőbe, a kanna kiesett a kezéből, a tej mind kiömlött, a kanna száz darabra tört a földön s maga Gábor is ugyancsak nagyot ütődve terült el. És ekkor látta, hogy a gida öklelte föl.

A kecske elégedetten sétált odább. Gábor pedig jajgatva tápázkodott fel, aztán busan nézte a szétfolyt tejet, össze tört kannát. De már ezen nem segíthetett, nagy szomoruan haza kellett ballagnia. Otthon pedig kénytelen volt mindent elbeszélni s azt is megmagyarázni, miért haragudott reá a gida.

— Amint vetettél, úgy arattál, szólt rá a mama. Kár a tejért és a kannáért, s te is sajnálhatod, mert ma nem kapsz

ozsonn
tartan
szabad

Egy
e
hol na
pazaro
gyökk

A
közel
bele te
elszaki
gyöngy

A
fogato
gyöket
jajgato
jönnek

A
kadva

hálát
rabló
akarta
nagy k
lók az
lettek
tam v
elvezte

A
gót, az
ván:

elrende
gyöngy
közé ju

No

ozsonnát. Talán jövőre eszedben fogod tartani, hogy még az oktalan állatot sem szabad hiába kinozni.

A GYÖNGYSOR.

EGY NEMES asszony két leányával az erdőbe ment egy hercegi házhoz, hol nagy ünnepség volt. Mind a hárman pazon voltak öltözve, arannyal és gyöngyökkel díszesítve.

Az erdő bejáratánál a fogat nagyon közel ment egy tövis-bokorhoz. Egy galy bele tekerődött a kisasszony hajába és elszakított egy gyöngysort, úgy hogy a gyöngyök körös-körül elszóródtak.

A nemes asszony megállította a fogatot, és egy órába került, míg a gyöngyöket össze keresték. A két kisasszony jajgatott, hogy immár az ünnephez későn jönnek.

Azonban jött egy favágó. Lélekszakadva rohant elő az erdőből és mondá:

— Ne jajgassanak, hanem adjanak hálát Istennek, mert az erdőben több rabló leselkedik nagyságtokra. Már előbb akartam meghozni ezt a hirt, de csak nagy kerülővel juthattam ide, mert a rablók az egész erdőt elfoglalták. Ha nem lettek volna feltartóztatva, ide sem találtam volna, és mindnyájan cselédestül elvesztették volna az életüket.

Az asszony megajándékozta a favágót, azonnal hazasietett leányaival, mondván:

— Milyen jól tud Isten mindent elrendezni! Ha nem szakadt volna el a gyöngysor, mindnyájan a rablók kezei közé jutottunk volna.

Németből

JELINEK ADÉL.

A TOJÁS SÁRGÁJA.

EGY PÁRISTÓL nem messze fekvő helység lelkésze néhány év előtt ünnepséget rendezett azzal a szándékkal, hogy vendégei között a szegények számára gyűjtést rendezzen. Többek között Levasseurt, a híres énekest is fölkérte a megjelenésre abból a czélból, hogy a vendégeket szép énekével gyönyörködtesse. Az énekes kilátásba helyezte megjelenését s midőn a meghívottak hallották, hogy Levasseur részt vesz az ünnepen, tömegesen jelentek még, és a lelkész jelentékeny összeget gyűjtött szegényei számára.

Azonban az énekes iránt sem akart hálátlan lenni. Tíz aranyat, saját zsebéből, egy szép husvéti tojásba tett és azt Levasseurnak elküldte.

Midőn ez az aranyakat megpillantá, következő levelet irt a lelkésznek:

»Lelkész ur!

Ön egy szép tojást ajándékozott nekem. Látszik, tudja, hogy én szeretem a tojásokat. Fogadja érte köszönetemet.

De valamit még sem tud, azt t. i., hogy én a tojásnak csak a fehérjét szeretem, a sárgáját a szegényeknek szoktam adni.«

Ebben a levélben be is küldte a lelkésznek a tíz aranyat, ki ezeket is a szegények között osztotta szét.

Francziából

BÜCHLER BÉLA.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXVI. kötet 17-dik számában közölt számtani rejtvény megfejtése:

Az egyik fiúnak volt 5, a másiknak 7 krajczárja, (vagy ezen aránynak megfelelően 10 : 14, 15 : 21, stb.)

Helyesen fejtették meg: Draskóczy Mariska és Béla, Visontai Ilonka, Szeré-

nyi Kornélia, Urbanovich Tihámér, Stern Ella és Ilka, Veidinger testvérek, Engelthaller László, Unger Lajos és Ferencz, Fuchs Antonia, Schmidt Jenny és Gusztáv, Röck Etelka és Györgyike, Finitzer Gizella, Hertzka Ágnes és Róbert, Markó Matild, Ninger Aranka, Wodiáner Olga, Riszdorfer Erzsike, Hertzka testvérek, Krausz Imre, Vidovszky Feri, Weinberger Imre, Farkas Emília és Margit, Braun Kálmán, Freibauer Rosina és Eduska, Janovitz Margit, Schmura Viktor, Mócsy István, Veidenfeld Iván, John Gy. (nevedet egészen ird ki. F. b.) Lászlófalvy Eördögh Margit és Árpád, Perl Gyula és Ernő, Polgár Mariska, Messer Rudolf, Brüll Elli, Schlichter Emma és Misi, Krauze Olga, Mauthner Nándor és Zoltán, gf. Waldeck Friderika.

*

A »Kis Lap« XXXVI. kötet 15-dik számában közölt számrejtvény megfejtését utólag beküldték: Maszalovich Irén, Lang Francisca és Ödön, Jellachich Ilonka, Stern Károly.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Freibauer testvérek. Köszönettel vettem. — **Stern Ella és Ilka.** A »kisasszony« czimezést a kiadó-hivatal változtathatja meg. Átadom neki kérésteket. — **Sigárdi Lajos.** A Gellérthegyen csak volt csillagvizsgáló állomás. A mostani épület rajta csakis hadi céloknak szolgál, s ami cső onnan kimered, az nem messzelátó, hanem messzelövő. — **Veidinger Vilma és Anna.** A dolgozatot küldjétek be bátran. Ha a közölhetőség mértékét megítik, szívesen közlöm. — **Sebes Anna, Dunyeczky Pali, Schwarz Olga.** A feladványokat besoroztam. — **Braun Kálmán.** A megfejtése hol maradt? Ezzel együtt küldjed be. — **Dömény Dezső.** Nemesi előnevedet, ha megillet, ám bigyeszd oda a leveled alá; de azt ne kívánd, hogy én annak közlésével fogyaszszam ezt a drága tért, mely hasznosabb dolgoknak van főtartva. — **Saárdy Boriska.** Ugy van, amint a tanító ur mondotta: *uralni* nem azt jelenti hogy *uralkodni*, hanem ép az ez ellenkezőt: valakit urául elismerni. — **Hász (Hán?) Mariska.** Hol maradt a megfejtése? Ha újból beküldöd, elvárom, hogy nagyobb számokat vess. Törekedhetnél nagyobbacska betűkre is: ez mindenkinek a hatalmában van. Igy nem tudom már most határozottan, mi is a családi neved. Utána nézni a kiadóhivatalnál s bujni a sok ezer nevet: arra nincs érkezősem. Tehát Mariskám: lássam a nagyobb betűvel irt levelet. — **Jansza Paula.** A 1-ső megjelen. A 2-ik is megfelelne, ha a hajó ellehetne a hosszú ó nélkül. A 3-ik talán

nagyon is könnyű. Ügyesség s gondosan írott leveled mindenképen elismerésre méltó. — **Hertzka testv.** Igen bizony, ha Révayból Revayt szabadna csinálni! Meg aztán: nem igen kívánhatom az én nagyobb részt apró olvasóimtól, hogy ismerjék a németalföldi festő művészeket. — **Wodiáner Olga.** Szívesen fogadlak te téged is számos hiveim táborába. — **Schlichter testv.** Köszönettel veszem a szives tudakolást: jól. — **Kubinyi Albert.** A »sütés« szó előtt kihullott az »s« betű s így lett belőle »ütés«. A sajtóhiba ördöge ismét bajt okozott; — de mégsem akkorát, mint a mikor az »igaz«-ból ejtette ki az első betűt s így lett a megdicsért »igaz ember«-ből, »gazember«. Már ezzel a kalamitással számolnia kell minden szerkesztőnek és minden olvasónak, mert a legnagyobb figyelmet is kijátsza a szedőszekrény gonosz manója. Figyelmedet — bár önmagát dicséri — köszönöm. — **Seidner Frigyes.** Akár »Jurisics«, akár »Jurisics«. Mind a két változat járatos. — **Dratsay Margit.** A szabatos levélíráshoz az is oda tartozik, hogy a keltezés nevét a levél hegyébe vagy aljára oda írjuk. A hely nevét alig lehetett a levélbélyegből kibetűzni, mely rendes m. k. postai szokás szerint egy nagy pecsét. Csak a kiadóhivatal rébusz-fejtő ügyessége derítette ki »Uj-Szönyt«. — **Szerényi Cornelia.** A Kubinyi Albertnek szóló üzenetből te is érthetsz. — **Ehrenfeld Giza.** Már most csütörtökön fogadok. Kívánok gyors és gyökeres javulást. A kéz, amelyre rábízta magad, az országban a legjelesebb s így csak jót remélhetünk. — **Posztóczky Margit.** Olvasd el, amit Szerényi Corneliának ízenek. Az neked is szól. Dr V. ur bizonyára nagyon okos ember. De valamint nem minden sütésnél fontos a zsir (p. a kenyér- v. burgonya-sütésnél) azonképen nem minden ételnél fontos az. — **Petrovác Gyula és Schmura Victor.** Hogy ne szabadna? Ha jók, meg is jelennek. Különbben tán nem a könyvtárnak vagytok ti tagjai (a könyvtár tagjai: könyvek) mint inkább valamely olv. kör tagjai. — **Gábor Julesa.** Uszást, lovaglást végre tanítómester nélkül is meg lehet tanulni egy kis bátorsággal és okossággal. — **Hajdu Elemér.** Hogy Forgó bácsinak a »V. U.«-ban megjelent arczképe nem hasonló, készségesen elismerem én is, de segíteni rajta nem tudok. — **Sziüts Olga.** A következő számban.

BÜNTETÉS.

P. A., I. K., jóllehet annyit olvashatták már kifogásaimat a gondatlan levélírás ellen, mégis rongyos szélű levelet küldenek. F. K. hibája annál nagyobb, mert tudva vét a rend és jó ízlés ellen. E három levél egyike sem jöhet tekintetbe.